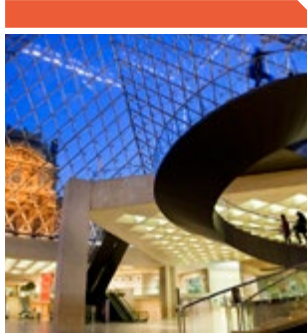

INHOUD

Top 10 Hoogtepunten van Parijs

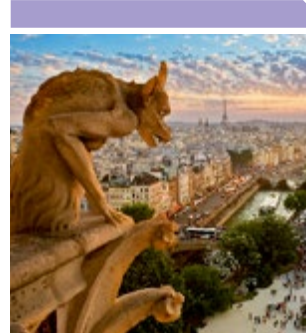
Welkom in Parijs.....	5
Parijs verkennen.....	6
Hoogtepunten van Parijs.....	10
Musée du Louvre.....	12
Musée d'Orsay.....	16
Notre-Dame.....	20
Eiffeltoren.....	24
Sacré-Coeur.....	26
Arc de Triomphe.....	30
Centre Georges Pompidou.....	32
Panthéon.....	34
Sainte-Chapelle.....	36
Hôtel des Invalides.....	38

De Top 10 van alles

Historische momenten.....	42
Literair Parijs.....	44
Historische gebouwen.....	46
Gebedshuizen.....	48
Musea.....	50
Kunstgaleries.....	52
Parijs aan de Seine.....	54
Parken en tuinen.....	56
Weg van de massa.....	58
Parijs voor kinderen.....	60
Theaters en concertzalen.....	64
Fijnproeversrestaurants.....	66
Cafés en bars.....	68
Winkels en markten.....	70
Parijs zonder portemonnee.....	72
Festivals en evenementen.....	74

De afkorting Tvg in dit boek staat voor Toegankelijk voor gehandicapten

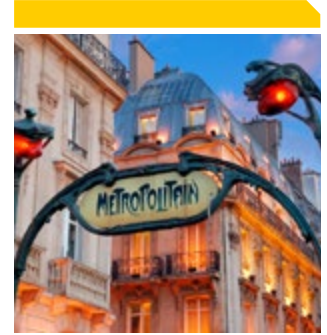

Parijs van buurt tot buurt

Ile de la Cité en Ile St-Louis.....	78
Beaubourg en Les Halles.....	84
Marais en de Bastille.....	92
Tuileries en Opéra.....	102
Champs-Élysées.....	110
Invalides en Eiffeltoren.....	118
St-Germain, Quartier Latin en Luxembourg.....	124
Jardin des Plantes.....	134
Chaillot.....	140
Montmartre en Pigalle.....	146
Groot-Parijs.....	154

Binnen de Top 10 zegt een positie niets over kwaliteit of populariteit. Alle items zijn wat dat betreft geheel gelijkwaardig.

Omslag voor en rug Eiffeltoren
Omslag achter Avenue met bomen in de herfst die naar het Musée du Louvre loopt
Titelpagina Enorme vlag op de Arc de Triomphe

Wegwijs in Parijs

Vervoer naar en in Parijs.....	164
Praktische informatie.....	166
Accommodatie.....	172
Register.....	180
Dankbetuiging.....	188
Nuttige uitdrukkingen.....	190

De informatie in deze Capitoel Top 10 Parijs wordt regelmatig gecontroleerd en aangepast. Alles is in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de informatie in dit boek bij het ter perse gaan zoveel mogelijk is bijgewerkt. Gegevens zoals telefoonnummers, openingstijden, prijzen, exposities en reisinformatie zijn echter aan veranderingen onderhevig. De uitgever is niet aansprakelijk voor consequenties die voortvloeien uit het gebruik van dit boek.

Welkom in Parijs

Parijs, Lichtstad, stad van de Romantiek en de Revolutie. Een mix van salonfilosofie en Coco Chanelcouture. Een paradijs voor fijnproevers. Het mekka van cultuur, onderwerp van talloze films. Parijs is het allemaal, en nog veel meer; het is onmiskenbaar de meest magische stad van Europa. Met deze gids kunt u het met eigen ogen beleven.

Iedereen houdt van Parijs: van de cultuur, de charme, de *je ne sais quoi*. Wat is er nou leuker dan snuffelen in de chique boetieks van de **Marais**, de lekkerste kazen uitzoeken op de markt in de **Rue Montorgueil**, wandelen door het dorpe **Montmartre** of rondneuzen bij de boekstalletjes van **Quartier Latin**, naar een late variétevoorstelling gaan of slenteren over de **boulevard St-Germain**, koffie drinken bij **Café de Flore** in de voetsporen van Hemingway en Picasso? En wat is er leuker dan een Vélib'-fiets huren en fietsen langs de Seine van de **Eiffeltoren** naar de **Notre-Dame**?

Nergens kunt u zo goed kuieren als in Parijs, langs de lommerrijke boulevards, door de parken, met op de achtergrond de elegante gebouwen van Haussmann of opvallende moderne bouwwerken. De geplaveide straten ademen geschiedenis, maar Parijs is ook wel degelijk een stad uit de 21ste eeuw, met moderne dans in de prachtige **Opéra Garnier** en een nieuwe generatie topkoks die experimenteert en bouwt aan de gastrominische reputatie van Parijs.

Of u nu een weekend of een hele week komt, in deze Top 10-gids vindt u het beste van wat Parijs te bieden heeft, van de wereldberoemde schatten in het **Louvre** tot de verborgen charmes van het mooie **Canal St-Martin**. De gids geeft volop tips over gratis uitjes of voorbeelden van minder toeristische plekken, plus elf gemakkelijk te volgen voorbeeldroutes, zodat u in korte tijd zoveel mogelijk kunt bekijken. Voeg daarbij de fraaie foto's en de overzichtelijke kaarten en u hebt een ideale, compacte reisgids in handen. **Geniet van de gids en van Parijs.**

Van boven met de klok mee: Musée du Louvre, Sacré-Coeur, tuinen van Versailles, Centre Georges Pompidou, zicht vanaf Pont Alexandre III, Galeries Lafayette, Moulin Rouge

TOP 10 ★ Sacré-Coeur

De opvallende, witte Sacré-Coeur (Heilig-Hartbasiliek) waakt op het hoogste punt van Parijs over de stad. De fotogenieke basiliek is een monument voor de 58.000 Franse soldaten die het leven lieten tijdens de Frans-Duitse oorlog (1870–1871). Hij werd in 46 jaar tijd gebouwd en toen hij in 1923 eindelijk werd voltooid, had hij 40 miljoen franc (6 miljoen euro) gekost. Nog steeds wordt hier 24 uur per dag gebeden voor het zielenheil van de doden, net als in 1885. De mensen komen hier echter vooral voor het adembenemende panoramische uitzicht over Parijs – bij zonsondergang zijn er weinig uitzichten mooier.

1 Christus-mozaïek

Het koorgewelf is versierd met een glanzend mozaïek van Christus in byzantijnse stijl van Luc Olivier Merson. Het dateert van 1912–1922 en stelt Frankrijks toewijding aan het Heilig Hart voor.

2 Crypte

De imposante gewelfde crypte herbergt een kapel (boven) die het hart van Alexandre Legentil bevat, een van de voorvechters van de Sacré-Coeur.

3 Bronzen deuren

De deuren van het hoofdportaal zijn verfraaid met bronzen reliëfs, die het Laatste Avondmaal en andere voorstellingen uit het leven van Christus verbeelden.

4 Koepel

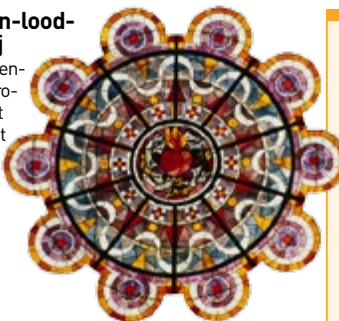
De markante, eivormige koepel van de basiliek is het hoogste uitkijkpunt in Parijs op de Eiffeltoren na. U kunt met de wenteltrap naar boven. Op een heldere, onbewolkte dag draagt het zicht wel 48 km.

5 Beeld van Christus

Het belangrijkste beeld van de basiliek, Christus die de mensheid zegent, is op een symbolische plek boven de hoofdingang geplaatst. Het staat hoger dan de twee bronzen ruitersstandbeelden daar.

6 Glas-in-lood-galerij

Langs de binnenrand van de grote koepel loopt een galerij met gebrandschilderde ramen (rechts). Het uitzicht op het interieur is prachtig.

7 Klokkentoren

De *campanile* van Lucien Magne werd in 1904 aangebouwd. Hij is 80 m hoog en bevat een van de zwaarste klokken ter wereld, de 19 ton wegende *La Savoyarde*. De klok, in 1895 in Nancy gegoten, was een geschenk van de diocesen van Savoie.

8 Voorgevel

De architect Paul Abadie (1812–1884) combineerde koepels, torens en classicistische elementen in zijn ontwerp. Bij regen komt het calciet in de Château-Landonsteen vrij; hierdoor blijft de gevel wituitgeslagen (links).

DE FRANS-DUITSE OORLOG

In 1870 was de overname van heel Duitsland door Pruisen bijna een feit. Het oppermachtige Pruisen bedreigde ook Frankrijk. Twee katholieke zakenlieden uit Parijs legden een eed af: als Frankrijk gespaard bleef, zouden ze een kerk bouwen, gewijd aan het Heilig Hart. In juli verklaarde Frankrijk Pruisen de oorlog, maar het was slecht voorbereid; Napoleon III werd in juli gevangengenomen. De Parijzenaars hielden stand met zelfgemaakte wapens; ze aten honden, katten en ratten. In januari 1871 gaven ze zich over, maar de stad bleef gespaard.

9 Ruitersstandbeelden

Op het hoofdportaal prijken twee bronzen ruitersstandbeelden van Franse heiligen, in 1927 gegoten door Hippolyte Lefèvre. Het ene stelt Jeanne d'Arc voor, het andere Lodewijk IX, de latere Lodewijk de Heilige.

10 Kabeltrein

Wie de steile klim naar de Sacré-Coeur wil vermijden, kan op zijn gemak met de *funiculaire* naar boven (onder). De kabeltrein vertrekt van de Rue Foyatier, niet ver van Square Willette.

TIPS VOOR DE TOERIST

Kaart F1 ■ Parvis de la Basilique du Sacré-Coeur, 75018 ■ 01-53418900 ■ www.sacre-coeur-montmartre.com

Basilica: dag. 6.00–22.30 uur, toegang tot 22.15 uur

Koepel en crypte: mei–sept. 8.30–20.00 uur; okt.–april 9.00–17.00 uur. Entree € 8

■ Vermijd de drukte en ga een hapje eten bij **Le St Jean** op 23 Rue des Abbesses.

■ Elke zondag is er om 11.00 uur een gezongen mis.

TOP 10 Parijs aan de Seine

De Eiffeltoren en de Seine, gezien vanaf Pont Alexandre III

1 Eiffeltoren

De Eiffeltoren steekt bijna overal wel boven de daken uit, maar een van de mooiste gezichten op hét symbool van Parijs hebt u vanaf de Seine. De Pont d'Iéna over de rivier vormt de verbinding tussen de toren en de Jardins du Trocadéro. 's Avonds is de verlichte Eiffeltoren het hoogtepunt van een boottocht met diner op de Seine (blz. 24–25).

2 Palais de Chaillot

De gebogen vleugels van het Palais de Chaillot die de Jardins du Trocadéro omvatten, zijn goed te zien vanaf de Seine. In het midden van het park spuiten fonteinenvanuit een langgerekte vijver omhoog. Twee enorme waterkanonnen richten hun stralen op de rivier en de Eiffeltoren aan de overkant (blz. 141).

3 Vrijheidsvlam Kaart C3

In 1987 werd er een replica van de fakkel van het Vrijheidsbeeld opgericht door de *International Herald Tribune* om de 100ste verjaardag te vieren en bij wijze van eerbetoon aan de vrijheidsstrijders van het Franse verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij staat op de rechteroever van

de Pont de l'Alma, de brug boven de tunnel waarin prinses Diana in 1997 verongelukte. Sindsdien is de Vrijheidsvlam een officieus gedenkteken voor haar. Vaak liggen er briefjes en bloemen.

4 Grand Palais en Petit Palais

Aan weerskanten van de prachtige Pont Alexandre III staan twee schitterende expositieruimten, gebouwd voor de Wereldtentoonstelling van 1900. Het gietijzernen art-nouveauskelet van het Grand Palais wordt bekoord door een enorm glazen dak. 's Avonds wordt het verlicht – een indrukwekkend gezicht. Het kleinere Petit Palais is in dezelfde stijl gebouwd, met een koepel en classicistische elementen (blz. 111).

Vrijheidsvlam bij de Pont de l'Alma

5 Pont Alexandre III

De Pont Alexandre III is de mooiste brug van Parijs. Hij is gebouwd in art-nouveaustijl en versierd met cherubijntjes, kransen, lampen en ander beeldhouwwerk. De brug werd voor de Wereldtentoonstelling van 1900 gebouwd en voert naar het Grand Palais en het Petit Palais. Op de brug hebt u een fraai uitzicht op het Invalidescomplex en de Champs-Élysées (blz. 112).

6 Dôme des Invalides

Op de Pont Alexandre III hebt u goed zicht op de Eglise de Dôme in het Hôtel des Invalidescomplex. De zichtlijn loopt via een lange weg door het park, geflankeerd door straatlantaarns en beelden, naar de vergulde koepel aan het eind (blz. 38–39).

7 Musée du Louvre

Dit statige museum ligt aan de Seine, tussen de Pont Royal en de Pont des Arts. De Denonvleugel, zichtbaar vanaf de rivier, is grotendeels gebouwd tijdens het bewind van Hendrik IV en Lodewijk XIII, eind 16de en begin 17de eeuw (blz. 12–15).

8 Musée d'Orsay

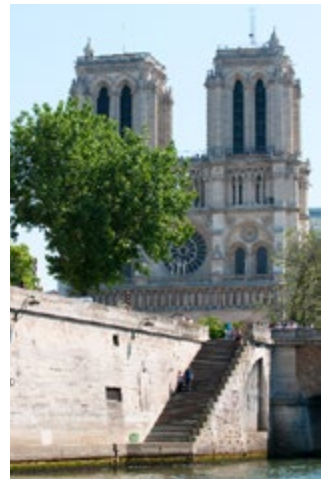
Als u op de rechteroever van de Seine staat, ziet u dit bijzondere museum vanuit een van de mooiste hoeken. De overkapping van de sporen, de grote klokken en de statige façade van dit voormalige spoorwegstation (1898–1900) zijn bijzonder fraai. Architect Victor Laloux stemde het ontwerp af op de omgeving: het Louvre en de Tuilerieën aan de overkant van de rivier (blz. 16–19).

9 Conciergerie

Dit imposante gebouw, dat tijdens de Franse Revolutie een beruchte gevangenis was, domineert de westpunt van het Ile de la Cité. Het prachtige gebouw bevat enkele middeleeuwse restanten, zoals de martelkamer, keukens, de klokrentoren en de twee torens die oprijzen aan de Quai de l'Horloge (blz. 79).

10 Notre-Dame

Deze kathedraal ziet er zelden zo majestueus uit als wanneer u er van de linkeroever van de Seine naar kijkt. Hij verheft zich aan het oostende van het Ile de la Cité op de overblijfselen van de stammen die zich hier in de 3de eeuw v.C. vestigden (blz. 20–23).

De Notre-Dame gezien van de Seine

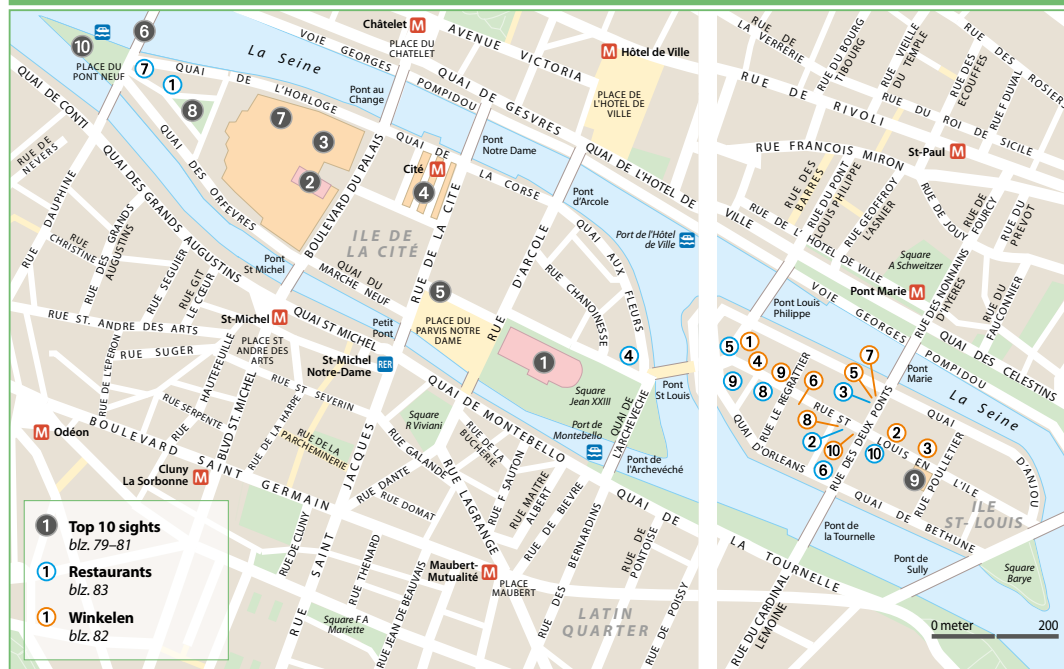
TOP 10 Ile de la Cité en Ile St-Louis

Parijs is ontstaan op het Ile de la Cité. Rond 300 v.C. verze-zen de eerste nederzettingen op dit eiland in de Seine. Daarna was het eeuwenlang het machtscentrum van de Kerk en de staat, zoals zichtbaar is in de Notre-Dame en het Palais de Justice. Het kleine stukje grond is ook het geografische hart van de stad. Alle afstanden vanaf Parijs worden gemeten vanaf Point Zéro, het 'nul-punt' net buiten de Notre-Dame. Het Ile de la Cité is vol is met toeristen, maar het kleinere Ile St-Louis, via een voetgangersbrug met het hoofdeiland verbonden, is al sinds de 17de eeuw een exclusieve woonwijk. In de hoofdstraat zijn winkels, galeries en restaurants.

Waterspuwer
Notre-Dame

KAART VAN ILE DE LA CITE EN ILE ST-LOUIS

1 Notre-Dame
Blz. 20-23.

2 Sainte-Chapelle
Blz. 36-37.

3 Conciergerie
Kaart N3 ■ 2 Blvd du Palais,
75001 ■ Open dag. 9.30-18.00 uur
■ Niet gratis

Dit gotische paleis is tussen 1301 en 1315 gebouwd door Filips de Schone. Het kent een rijke historie. Een deel van het gebouw, de gevangenis, werd beheerd door de *concierge* of hofmaarschalk – vandaar de naam. Ravaillac, de moordenaar van Hendrik IV, werd er gemarteld. Tijdens de Revolutie was het gebouw berucht; voor duizenden burgers was het de laatste halte voor de guillotine. Te bezichtigen zijn de Salle des Gardes, de gewelfde Salle des Gens d'Armes (Zaal van de Krijgslieden), de middel-

Marché aux Fleurs, Ile de la Cité

eeuwse keuken, de martelkamer, de Bonbectoren en de gevangenis. Verder is de cel van Marie-Antoinette te zien en krijgt u informatie over de geschiedenis van andere beroemde gevangenen. Aan het Square Tour de l'Horloge staat een klokkentoren uit 1370 met de eerste openbare klok van de stad. Hij doet het nog steeds.

4 Marché aux Fleurs – Reine Elisabeth II
Kaart N3

De Marché aux Fleurs is niet alleen een van de weinige bloemenmarkten in het centrum, het is ook de oudste, uit het begin van de 19de eeuw. De markt wordt het hele jaar door van maandag tot zaterdag op het Place Louis-Lépine gehouden. Van 8.00 tot 19.00 uur is dit plein aan de noordkant van het Ile de la Cité één grote bloemenzee. Op zondag zit er ook een vogelmarkt, waar soms zeldzame soorten worden verkocht (blz. 70).

5 Crypte Archéologique
Kaart P4 ■ 7 Parvis Notre-Dame – Pl Jean Paul II, 75004 ■ Open di-zo 10.00-18.00 uur ■ Niet gratis

Toen men in 1965 een parkeergarage wilde aanleggen onder het plein voor de Notre-Dame, stuitte men op fascinerende restanten van het Parijs uit de Gallo-Romeinse tijd. In de archeologische crypte ziet u delen van 3de-eeuwse Romeinse muren, ruimten met 'vloerverwarming' (hypocausta) en restanten van middeleeuwse straten en funderingen. De schaalmodellen van de ontwikkeling van de stad zijn zeer interessant.